

6-10-2024

03/17

16.10.24

1P

U cilju ostvarivanja napretka u strateškom području „Prikupljanje indirektnih poreza“ definiranog u Poslovnoj strategiji Uprave za indirektno oporezivanje za period 2024-2028 godine i doprinosa u realizaciji programa „Razvoj efikasnog sistema pružanja usluga obveznicima indirektnih poreza“ iz Srednjoročnog plana rada Uprave za indirektno oporezivanje i Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje za period 2024-2026. godine, na prijedlog Sektora za carine direktor Uprave za indirektno oporezivanje, donosi

STRATEGIJU ZA RAZVOJ PROGRAMA OVLAŠTENOG PRIVREDNOG SUBJEKTA U BOSNI I HERCEGOVINI

2024-2028

I. UVOD

Ovlašteni privredni subjekti su privredni subjekti koji se smatraju pouzdanim u kontekstu njihovih carinskih postupaka i zbog toga imaju pravo na određene pogodnosti, uživaju povoljniji tretman u odnosu na privredne subjekte koji nemaju AEO status, nakon ispunjenja kriterija propisanih carinskim propisima. Ovaj status podrazumijeva transparentan odnos između ovlaštenog privrednog subjekta i carinskog organa, a u cilju obezbjeđenja bezbjednog lanca snabdijevanja.

Bosna i Hercegovina je AEO koncept uspostavila na osnovu međunarodno priznatih standarda, stvarajući pravni osnov za njega donošenjem Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini i Odluke o provođenju Zakona o carinskoj politici u Bosni i Hercegovini. Ovi propisi primjenjuju se od 01. augusta 2022. godine, od kada privredni subjekti mogu podnositi zahtjeve za odobravanje AEO statusa u skladu sa odredbama Zakona i Odluke.

Program, čiji je cilj da se poboljša bezbjednost međunarodnog lanca snabdijevanja i omogući zakonita trgovina, otvoren je za sve učesnike u lancu snabdijevanja. Njime su obuhvaćeni privredni subjekti ovlašteni za carinska pojednostavljenja (AEOC), bezbjednost i zaštitu (AEOS) ili kombinaciju navedenih pogodnosti (AEOF).

Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte je formiran 01.01.2022. godine. Odsjek je nadležan da vodi prvostepeni upravni postupak u upravnim stvarima u vezi odobravanja pojednostavljenih carinskih postupaka i AEO statusa, za obavljanje informativnog razgovora sa privrednim subjektom prije službenog podnošenja zahtjeva za AEO odobrenje, zaprimanje zahtjeva, formalnu provjeru zahtjeva, po potrebi učestvuje u postupku provjeravanja uvjeta i kriterija za odobravanje AEO statusa, donošenje odluke po zahtjevu i praćenje ovlaštenog privrednog subjekta.

Pogodnosti za imaoce odobrenja

Pogodnosti propisane carinskim propisima	AEOC	AEOS
Lakši pristup carinskim pojednostavljenjima	X	
Manje fizičkih i dokumentarnih kontrola	X	X

Prethodno obavještenje u slučaju da je AEO izabran za fizičku kontrolu vezano za bezbjednost i zaštitu i druge carinske postupke	X	X
Prioritetna kontrola u slučaju da je AEO izabran za fizičku kontrolu	X	X
Mogućnost izbora mjesta gdje će se vršiti carinska kontrola	X	X
Indirektne pogodnosti: - AEO je prepoznat kao siguran i pouzdan poslovni partner - Bolji odnosi sa carinskim i drugim državnim organima - Manji broj krađa i gubitaka - Manje kašnjenja pošiljki - Bolje planiranje - Bolja korisnička usluga - Veća lojalnost kupca - Manje incidenata vezanih za bezbjednost i zaštitu - Veća pouzdanost i komunikacija između partnera u lancu	X	X
Uzajamno priznavanje sa drugim zemljama		X

Uvjeti i kriteriji za izdavanje odobrenja AEOC/AEOS

Uvjeti i kriteriji	AEOC	AEOS	
Privredni subjekat	X	X	Član 3. stav (1) tačka p) Odluke
Poslovno sjedište u BIH	X	X	Član 4. stav (1) tačka b) Zakona
Poštivanje propisa	X	X	Član 8. stav (1) tačka a) Zakona Član 29. Odluke
Zadovoljavajući sistem vođenja evidencije	X	X	Član 30. Odluke
Finansijska likvidnost	X	X	Član 8. stav (1) tačka c) Zakona i član 31. Odluke
Praktični standardi za osposobljenost i stručne kvalifikacije	X		Član 30. stav (1) tačka l) Odluke
Bezbjednost i zaštita		X	Član 8. stav (1) tačka d) Zakona

Jedan od osnovnih strateških ciljeva razvoja AEO programa je njegova promocija i otvaranje ovog programa za mala i srednja preduzeća, samim tim i stvaranje poslovnog okruženja pomažući malim i srednjim preduzećima da lakše pristupe finansijama i tržištima.

U EU 99% preduzeća su mala i srednja preduzeća. Također, mala i srednja preduzeća (MSP) su okosnica pretpristupnih ekonomija EU. U Bosni i Hercegovini mala i srednja preduzeća igraju važnu ulogu u „nefinansijskoj poslovnoj ekonomiji“ te daju veliki doprinos otvaranju radnih mjesta i ekonomskom rastu.

II. STRATEŠKI PRIORITETI

Koraci koji će se preduzeti u cilju daljnjeg razvoja koncepta ovlaštenog privrednog subjekta i potpunog provođenja pogodnosti koje imaoce ovog odobrenja uživaju na području Bosne i Hercegovine su sljedeći:

- 1. Promocija AEO programa kod poslovne zajednice sa posebnim osvrtom na mala i srednja preduzeća**
- 2. Pojednostavljenje i olakšavanje carinskih postupaka za imaoce AEO statusa - rad na uvođenju novih benefita**
- 3. Unaprjeđenje kapaciteta - razvijati stručne vještine zaposlenih za provođenje AEO programa**
- 4. Potpisivanje sporazuma o međusobnom priznanju AEO programa (MRA)**
- 5. Suradnja sa drugim državnim organima - uspostavljanje suradnje sa drugim državnim organima (inspekcijskim službama) a u cilju pružanja pogodnosti za imaoce AEO statusa iz nadležnosti tih organa**
- 6. Unaprjeđenje tehnologije - razvoj tehnoloških alata za provođenje AEO programa**

III. AKCIONI PLAN - CILJANI REZULTATI SVAKOG STRATEŠKOG PRIORITETA

Za postizanje strateških ciljeva potrebna je koordinacija aktivnosti između zainteresiranih strana koje su uključene u ovaj proces, kao i uspostavljanje vremenskog roka koji je potreban za postizanje rezultata.

- 1. Promocija AEO programa kod poslovne zajednice sa posebnim osvrtom na mala i srednja preduzeća**

- Bolja informiranost poslovne zajednice o benefitima koje donosi AEO status te uspostavljanje konstruktivnog odnosa između poslovne zajednice i carinskog organa
 - Povećanje broja carinskih deklaracija u kojima se imaoce AEO statusa javljaju kao učesnici u carinskom postupku (uvoznici, izvoznici, zastupnici) u odnosu na ukupan broj obrađenih JCI u BIH
 - Promoviranje benefita koje donosi AEO status putem sredstava informiranja
- 2. Pojednostavljenje i olakšavanje carinskih postupaka za imaoce AEO statusa - rad na uvođenju novih benefita**
- Prioritet u postupku carinjenja za ovlaštene privredne subjekte
 - Korištenje AEO logotipa
 - Kraće prosječno vrijeme carinjenja kod imaoce AEO statusa u odnosu na privredne subjekte koji ne posjeduju taj status
- 3. Unaprjeđenje kapaciteta - razvijati stručne vještine zaposlenih za provođenje AEO programa**
- Rad na usavršavanju carinskih službenika koji su uključeni u radnje izdavanja AEO odobrenja
 - Razvoj specijaliziranih uloga unutar Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte
- 4. Potpisivanje sporazuma o međusobnom priznanju AEO programa (MRA)**
- Nakon validacije AEO programa BiH od strane CEFTA-e raditi na potpisivanju sporazuma o međusobnom priznanju AEO programa
- 5. Suradnja sa drugim državnim organima - uspostavljanje suradnje sa drugim državnim organima (npr. inspeksijskim službama) a u cilju pružanja pogodnosti za imaoce AEO statusa iz nadležnosti tih organa**
- Uspostavljanje kontakta sa drugim državnim organima (npr. fitosanitarna, veterinarska inspekcija) radi eventualne primjene pogodnosti za imaoce AEO statusa
- 6. Unaprjeđenje tehnologije - razvoj tehnoloških alata za provođenje AEO programa**
- Izrada IT AEO baze podataka
 - Uskladiti potrebe vezane za AEO status i analizu rizika na zajedničkoj IT platformi
 - Izraditi IT okruženje da prepoznaje imaoce AEO statusa

IV. ZAVRŠNE ODREDBE

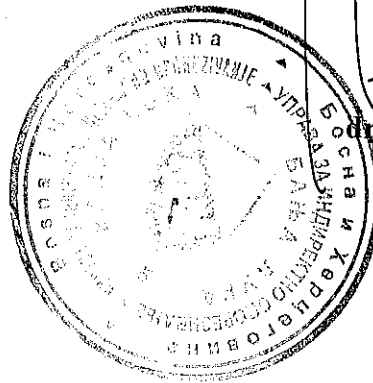
Vremenski okvir za provođenje strategije razvoja AEO programa, koji predstavlja sastavni dio ovog operativnog plana, pruža detalje o tome kako će se strateški prioriteti navedeni u ovom dokumentu ispuniti i provesti:

- Prepoznate aktivnosti
- Nadležne organizacije uključene u njihovo provođenje
- Vremenski rokovi za provođenje
- Ciljevi/ mjerljivi ishodi
- Resursi
- Plan obavještanja

Prilog- Vremenski okvir za provođenje strategije za razvoj AEO programa

Broj: 01-02-2-2276-2 /2024

Datum: 15.10, /2024

DIREKTOR

Zoran Tegeltija
dr. Zoran Tegeltija

Vremenski okvir za provođenje strategije za razvoj AEO programa

Koraci Šta će se raditi?	Odgovornosti Ko će to raditi?	Raspored Do kada? (dan/mjesec)	Ciljani/mjerljivi ishodi A. Kako ćete znati da postizete napredak? Koja su vam mjerila? B. Kako ćete odrediti da je cilj postignut? Koja su mjerila?	Resursi A. Dostupni resursi B. Potrebni resursi (finansijski, ljudski, politički & drugi)	Plan obavještanja Ko? Na koji način? Koliko često?
Strateški ciljevi					
Strateški cilj 1 - Promocija AEO programa kod poslovne zajednice sa posebnim osvrtom na mala i srednja preduzeća					
Korak 1: Bolja informiranost poslovnih zajednica o benefitima koje donosi AEO status te uspostavljanje konstruktivnog odnosa između poslovnih zajednica i carinskog organa	Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte	2024-2028 Kontinuirano	<p>A. Povećati broj srednjih i malih preduzeća koja treba upoznati sa osnovnim informacijama vezanim za dobijanje AEO statusa</p> <p>B. Povećati broj imalaca AEO statusa</p>	<p>A. Vanjskotrgovinska komora BiH i Privredne komore entiteta, projekti podrške i pomoći u promociji AEO programa</p> <p>B. Međunarodne organizacije za unaprijeđenje carinske službe</p>	<p>Izrađene, objavljene i/ili distribuirane brošure, promotivni materijali, organizirani događaji za upoznavanje o AEO programu</p> <p>Periodični sastanci sa malim i srednjim preduzećima putem Vanjskotrgovinske komore BiH i privrednih komora entiteta</p> <p>SCO Uputstvo za carinsko-poslovno partnerstvo</p>

<p>Korak 2: Povećanje broja carinskih deklaracija u kojima se imaoi AEO statusa javljaju kao učesnici u carinskom postupku (uvoznici, izvoznici, zastupnici) u odnosu na ukupan broj obrađenih JCI u BiH</p>	<p>Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte</p>	<p>2024-2028 Kontinuirano</p>	<p>Mjerenje procenta ukupnog broja carinskih deklaracija od strane imaoa AEO statusa Cilj popunjenih 15-20% takvih deklaracija do 2028</p>	<p>A. Službenici Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte B. Sektor za informacione tehnologije</p>	<p>TRS 2023</p>
<p>Korak 3: Promoviranje benefita koje donosi AEO status putem sredstava informiranja</p>	<p>Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte</p>	<p>2024-2028 Kontinuirano</p>	<p>A. Objaviti na službenoj web stranici UIO sve benefite za imaoce AEO statusa B. Održavanje seminara i radionica sa poslovnim zajednicom na temu benefita</p>	<p>A. Službenici Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte</p>	<p>Svi zakoni i uputstva</p>
<p>Strateški cilj 2 - Pojednostavljenje i olakšavanje carinskih postupaka za imaoce AEO statusa - rad na uvođenju novih benefita</p>					
<p>Korak 1: Prioritet u postupku carinjenja za</p>	<p>Sektor za carine</p>	<p>2024-2028 Kontinuirano</p>	<p>A. Namjenski šalteri na 3 carinske ispostave za imaoce AEO statusa</p>	<p>A. Sektor za carine, Odsjek za investicijsko upravljanje</p>	<p>Informirati javnost putem službene web stranice UIO i medija</p>

ovlaštene privredne subjekte			Namjenska brza traka na jednom graničnom prijelazu	Periodični izvještaj o napretku sa 3 identifikovane carinske ispostave
Korak 2: AEO logotip	Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte	2025	A. Kreirati logotip B. Dozvoljeno korištenje logotipa imaočima AEO statusa C. Objaviti spisak imalaca AEO statusa na službenoj web stranici UIO	A. Službenici Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte Objaviti AEO logotip na službenoj web stranici UIO
Korak 3: Kraće prosječno vrijeme carinjenja kod imaoca AEO statusa u odnosu na privredne subjekte koji ne posjeduju taj status	Sektor za carine	2026	A. Izmjeriti prosječno vrijeme carinjenja kod imaoce AEO statusa u odnosu na privredne subjekte koji ne posjeduju taj status - također isto uraditi ako se pošijjka kontrolira B. Kraće prosječno vrijeme carinjenja objaviti kao benefit za imaoce AEO statusa C. Praćenje vremena carinjenja	Objaviti studiju prosječnog mjerjenja vremena
Strateški cilj 3 - Unaprjeđenje kapaciteta - razvijati stručne vještine zaposlenih za provođenje AEO programa				
Korak 1: Rad na usavršavanju carinskih službenika koji su uključeni u radnje izdavanja	Sektor za carine	2024-2028 Kontinuirano	A. Održani seminari za carinske službenike B. Razvijanje stručnih vještina zaposlenih koji provode kontrolu za provjeru uvjeta	A. Delegirati carinske službenike Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte koji će držati predavanje Interna komunikacija

<p>AEO odobrenja (vršenje kontrole, monitoring, promocija programa)</p> <p>Korak 2: Razvoj specijaliziranih uloga unutar Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene subjekte</p>			<p>2024-2028</p> <p>Kontinuirano</p>	<p>Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte</p>	<p>i kriterija za dobijanje AEO statusa</p>	<p>A. Službenici Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte</p> <p>Interna komunikacija</p>
<p>B. Definiranje službenika Odsjeka koji će vršiti monitoring kompanija koje već posjeduju AEO odobrenje</p>		<p>A. Određivanje kontakt osobe za komunikaciju sa imaicima AEO odobrenja i rješavanje problema kompanija koje posjeduju AEO odobrenje</p>				
<p>Strateški cilj 4 - Potpisivanje sporazuma o međusobnom priznavanju AEO programa (MRA)</p>						
<p>Korak 1: Potpisivanje sporazuma o priznanju AEO programa</p>	<p>UIO</p>	<p>2026</p>		<p>A. Potpisivanje konkretnog sporazuma</p>	<p>A. Kabinet direktora, Sektor za carine</p>	<p>Strateški vodič za sporazume o međusobnom priznavanju AEO SCO</p> <p>Sastanci i komunikacija sa stranim carinskim organima</p>
<p>Strateški cilj 5 - Suradnja sa drugim državnim organima - uspostavljanje suradnje sa drugim državnim organima (npr. inspeksijskim službama) a u cilju pružanja pogodnosti za imaoce AEO statusa iz nadležnosti tih organa</p>						

<p>Korak 1: Uspostavljanje kontakta sa drugim državnim organima (npr. inspekcijским službama) radi eventualne primjene pogodnosti za imaoce AEO statusa</p>	<p>Odsjek za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte</p>	<p>2025</p>	<p>A. Ostvariti suradnju sa fitosanitarnom i veterinarskom inspekcijom</p>	<p>A. Određeni službenici Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte B. Ostali državni organi</p>	<p>Periodični sastanci</p>
--	--	--------------------	--	--	----------------------------

Strateški cilj 6 - Unaprjeđenje tehnologije - razvoj tehnoloških alata za provođenje AEO programa

<p>Korak 1 Izrada IT AEO baze podataka</p>	<p>Sektor za carine, Sektor za IT</p>	<p>2025</p>	<p>A. Definirati podatke koji će se nalaziti u AEO bazi</p>	<p>Službenici Sektora za IT i Odsjeka za pojednostavljene carinske postupke i ovlaštene privredne subjekte</p>	<p>Periodični sastanci Sektora za carine i Sektora za IT</p>
<p>Korak 2: Uskladiti potrebe vezane za AEO status i analizu rizika na zajedničkoj IT platformi</p>	<p>Sektor za carine Odjeljenje za analizu i upravljanje rizikom Sektor za IT</p>	<p>2025</p>	<p>A. Procjena rizika u vezi sa privrednim subjektima koji imaju AEO status radi olakšavanja/ispitivanja B. Dinamičko upravljanje rizikom preko IT platforme</p>	<p>A.-Sektor za carine B. Odjeljenje za analizu i upravljanje rizikom C. Sektor za IT</p>	<p>Periodični sastanci Sektora za carine, Odjeljenja za analizu i upravljanje rizikom i Sektora za IT</p>

<p>Korak 3: Izraditi IT okruženje da prepoznaje imaocce AEO statusa</p>	<p>Sektor za carine Sektor za IT</p>	<p>2025</p>	<p>Uspostaviti automatsko prepoznavanje imalaca AEO statusa u carinskom IT sistemu radi lakšeg ostvarenja povlastica prilikom provođenja carinskog postupka</p>	<p>A. Sektor za carine B. Sektor za IT</p>	<p>Periodični sastanci Sektora za carine i Sektora za IT</p>
--	--	--------------------	---	--	--